

●

Výskyt tesaříka *Xylotrechus antilope* (Schönherr, 1817) (Coleoptera: Cerambycidae) ve Slezsku (Česká republika, Polsko)

Occurrence of the Longhorn Beetle *Xylotrechus antilope* (Schönherr, 1817) (Coleoptera: Cerambycidae) in Silesia (Czech Republic, Poland)

(HEYROVSKÝ 1955; SLÁMA 1998). Vývoj probíhá téměř výhradně v různých druzích dubů (*Quercus* spp.), zcela výjimečně i v jiných dřevinách (*Fagus* sp., *Betula* sp.) (SLÁMA 1998; SAMA 2002).

První nález z české části Slezska uvádí ŠIGUT (1996) z Paskova. V roce 2007 byl druh nalezen také v Žulové (GABRIŠ 2012). Z polského Slezska jej poprvé udává WEIGEL (1806). Nálezy ve 20. století pocházejí z města Wrocław a jeho okolí (ŚLIWIŃSKI & LESSAER 1970; STROJNY 1974).

Metodika

Provedli jsme rešerši literárních údajů ze Slezska a vlastní sběry doplnili nepublikovanými údaji ze soukromých sbírek. Všechny lokality jsme označili kódy síťového mapování (ZELENÝ 1972; ANONYMOUS 1981; NOVÁK 1989). Příslušnost lokalit k území Slezska jsme určili podle MACHÁTA (1929) a KARTOUSE & KALUSE (1992). Českou částí Slezska nazýváme území náležící České republice (BAKALA et al. 1990). Umístění polských geografických regionů zobrazili BURAKOWSKI et al. (1989).

Materiál

6075a

Silesia, Píšť, PP Hranečník (49°58'44"N, 18°9'54"E), více ex. larvae 13.III.2009, lgt., det. et coll. O. Sabol.

6075c

Silesia, Hlučín-Darkovičky (49°56'10"N, 18°11'57"E), 9.–29.VI.2006, 1 ex., lgt., det. et coll. O. Sabol.

6075d

Silesia, Šilheřovice, Černý les (49°54'11"N, 18°16'2"E), 1.VI.2008, 2 ex.; 3.VI.2008, 20 ex.; 22.VI.2008, 1 ex., vše lgt. et observ., det. et coll. (1.VI.2008, 1 ex.) J. Šuhaj.

6076d

Silesia, Gorzyczki, les Dembina (49°56'17"N, 18°25'11"E), 17.VII.2004, 16 ex., lgt., det. et coll. L. Křišica.

6175a

Silesia, Ostrava-Hošťálkovice (49°51'25"N, 18°12'49"E), VII.1992, 2 ex., lgt., det. et coll. E. Hudeček, O. Sabol revid.

Keywords: 1992–2009 period, Czech Silesia, faunistics, Polish Silesia

Abstract: Six new findings of the Longhorn Beetle *Xylotrechus antilope* in four grid mapping squares are described, five sites are situated in the Czech and the sixth in the Polish part of Silesia.

Tesařík *Xylotrechus antilope* (Schönherr, 1817) žije v dubových porostech různých typů a poloh. Vyskytuje se roztroušeně, většinou hojně po celé České republice. Do roku 1960 byl však považován za vzácný druh na celém území

Obr. 1: Tesařík *Xylotrechus antilope*. Foto: J. Šuhaj.

Fig. 1: Longhorn Beetle *Xylotrechus antilope*. Photo: J. Šuhaj.

6276a

Silesia, Havířov-Dolní Datyně, Datyňský les (49°45'48"N, 18°23'32"E), 1.VII.2009, více ex.; 3.VII.2009, více ex., vše lgt. et observ., det. et coll. (1.VII.2009, 2 ex.; 3.VII.2009, 1 ex.) D. Hrebeň, O. Sabol revid.

Závěr

Všechny naše nálezy byly učiněny na a v čerstvě nařezaném dubovém (*Quercus* sp.) dříví. Jedinou výjimku tvoří 1 ex. chycený do závěsné pasti s návnadou kvasící ovocné šťávy v Darkovičkách. Nález v polské vesnici Gorzyczki (obec Gorzyce) byl učiněn v bezprostředním okolí státní hranice u bývalého hraničního přechodu do Dolní Lutyně. Uvedené nálezy doplňují znalosti o rozšíření tesaříka *Xylotrechus antilope* v České republice a Polsku.

Poděkování

Za cenné připomínky k textu vděčíme O. Konvičkovi (Správa chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, Luhačovice) a M. Mandákovi (Ostrava). Za zpřístupnění sbírek jsme zavázáni paní G. Hudečkové (Ostrava) a D. Hrebeňovi (Havířov).

Literatura

- ANONYMOUS (1981): ČSSR 1:500 000. Účelová podkladová mapa pro ústav pro výzkum obratlovců ČSAV. Kartografie, Praha, 1 mp.
- BAKALA J., MÜLLER K. & GRIM T. (1990): Československé Slezsko, třetí historická země Českého státu. ONV Opava, Opava, 4 pp.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M. & STEFAŃSKA J. (1989): *Katalog fauny Polski. Coleoptera (Cerambycidae i Bruchidae)*. Cz. XXIII, tom 15. PWN, Warszawa, 312 pp.
- GABRIŠ R. (2012): BioLib: *Xylotrechus antilope* [online, 27.6.2012]. <<http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id41804/?taxonid=11145/>>
- HEYROVSKÝ L. (1955): *Fauna ČSR*, sv. 5. Tesaříkovití – *Cerambycidae*. NČSAV, Praha, 348 pp.
- KARTOUS J. & KALUS J. (1992): *Slezsko očima statistiky*. Okresní oddělení Českého statistického úřadu v Opavě, Opava, 42 pp.
- MACHÁT F. (1929): Místopisná mapa Moravy a Slezska, 1:600 000. Příloha České Ročenky 1929. Nákladem vlastním, Praha, 1 mp.
- NOVÁK I. (1989): Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 25 (1–2): 3–84.
- SAMA G. (2002): *Atlas of the Cerambycidae of Europe and the Mediterranean Area. Volume 1: Northern, Western, Central and Eastern Europe, British Isles and Continental Europe from France (excl. Corsica) to Scandinavia and Urals*. Kabourek, Zlín, 173 pp. + 36 pls.
- SLÁMA M. E. F. (1998): *Tesaříkovití – Cerambycidae České republiky a Slovenské republiky (Brouci – Coleoptera)*. Výskyt, bionomie, hospodářský význam, ochrana. Krhanice, Milan Sláma, 384 pp.
- STROJNY W. (1974): *Cerambycidae (Coleoptera) Wrocławia w latach 1948–1973*. *Polskie Pismo Entomologiczne*, 44: 741–752.
- ŚLIWIŃSKI Z. & LESSAER M. (1970): Materiały do poznania kózek Polski (*Coleoptera, Cerambycidae*) se szczególnym uwzględnieniem Bieszczadów Zachodnich. *Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Przyroda*, 5: 77–127.
- ŠIGUT R. (1996): Tesaříkovití (*Cerambycidae*) Paskova a okolí – f. č. č. 6275. *Reitteriana*, 1996: 13–15.
- WEIGEL J. A. V. (1806): *Faunae silesiacae Prodrum*. Verzeichnis der Thiere, die in Schlesien bisher entdeckt und bestimmt sind. 10. Theil der Geographische, naturhistorische und technologische Beschreibung des souverainen Herzogthums Schlesien. Himburgschen Buchhandlung, Berlin, xii + 360 pp.
- ZELENÝ J. (1972): Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 8: 3–16.

JIRÍ ŠUHAJ¹, ONDŘEJ SABOL² & LIBOR KRIŠICA³

¹Svatopluka Čecha 1075, CZ-735 81 Bohumín, e-mail: ssuh@email.cz

²Foksova 19, CZ-724 00 Ostrava – Nová Bělá, e-mail: ondrej.sabol@seznam.cz

³Osvoboditelů 1023, CZ-735 81 Bohumín, e-mail: libor.krisica@seznam.cz